PREDLAGATELJ: **Blaž Račič, župan občine Jesenice**
POROČEVALKA: **Petra Dečman, vodja Oddelka za družbene dejavnosti in splošne zadeve**

PREDLOG
SKLEPA O PLAČILU OZIROMA DOPLAČILU INSTITUCIONALNEGA VARSTVA – NADOMESTNIH OBLIK BIVANJA IN OSKRBE IZVEN MREŽE JAVNE SLUŽBE

1. UVOD

Zakon o socialnem varstvu[1] (v nadaljevanju: ZVS) opredeljuje, da institucionalno varstvo obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, s katerimi se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo. V okviru institucionalnega varstva se za odrasle osebe s težavami v duševnem zdravju zagotavljajo posebne oblike varstva.
Storitev institucionalnega varstva je za uporabnike plačljiva. Socialno varstvena dejavnost se financira iz proračuna republike[2] in občine[3]. Sredstva za financiranje socialno varstvene dejavnosti se zagotavljajo tudi s plačili storitev, s prispevki dobrodelnih organizacij in organizacij za samopomoč ter invalidskih organizacij, s prispevki donatorjev in iz drugih virov. Sredstva za financiranje pravic in prispevkov oziroma storitev in pomoči se financirajo iz proračuna občine, na območju katere ima upravičenec storitev in pomoči prijavljeno stalno prebivališče.
Merila za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev predpisuje posebna uredba[4], ki tudi določa pristojnosti v zvezi z uporabo meril ter pristojnosti za odločanje.

2. OBRAZLOŽITEV

Storitve socialnega varstva lahko opravljajo pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo pogoje, določene z ZSV, in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Storitve, ki jih ZSV določa kot javno službo, opravljajo v okviru mreže javne službe pod enakimi pogoji javni socialno varstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe, ki pridobijo koncesijo na javnem razpisu. Storitve socialnega varstva izven mreže javne službe opravljajo pravne in fizične osebe, ki pridobijo dovoljenje za delo, ki ga daje in odvzame ministrstvo, pristojno za socialno varstvo.
Če uporabnik glede na svojo plačilno sposobnost ne zmore plačati storitev, se na podlagi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (v nadaljevanju: Uredba) v postopku odloči o oprostitvi plačila storitve institucionalnega varstva. Na zahtevo upravičenca do socialno varstvene storitve odloči o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve center za socialno delo. Nadalje tudi Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev[5] v 6. členu določa, da o pravici do oprostitve plačila socialnovarstvenih storitev odločajo centri za socialno delo (v nadaljevanju: CSD).
Uredba določa, da se po merilih določajo oprostitve za socialno varstvene storitve, ki jih v okviru mreže

[1] Zakon o socialnem varstvu (ZSV) (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 –ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19),
[2] 98. člen ZSV
[3] 99. člen ZSV
[4] Uredba o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUTPG, 62/10 – ZUPJS, 99/13 – ZUPJS-C in 42/15)
[5] Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18 in 47/19)

javne službe in v skladu s predpisanimi standardi in normativi opravlja javni socialni varstveni zavod ali koncesionar (izvajalec), katerih cena je oblikovana s predpisano metodologijo, med drugim tudi za institucionalno varstvo po prvem odstavku 16. člena ZSV[6]. CSD lahko za upravičenca do institucionalnega varstva določi oprostitev po merilih iz tretjega odstavka 100. člena ZSV tudi v primeru, ko je bila upravičencem zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne službe, kar ureja 4. člen Uredbe (opravljanje storitve na podlagi dovoljenja za delo ali strokovna verifikacija programa).

Uredba nadalje opredeljuje, da za določanje oprostitve pri nadomestni obliki bivanja (za t.i. druge storitve oz. socialno varstvene programe) po merilih za določanje oprostitev v skladu s 5. členom Uredbe odloči pristojni organ financerja (to je dejstvo oprostitve v smislu odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine[7], kar je v pristojnosti Občinskega sveta, kot je tudi zavzelo stališče Računsko sodišče v svojem revizijskem poročilu št. 324-7/2013/44 z dne 4. 11. 2014). Sama odločitev o oprostitvah pri plačilih storitev in drugih socialnovarstvenih programov je v skladu s 7. členom Uredbe prav tako v pristojnosti pristojnega organa financerja, ki pa v tem delu predstavlja občinsko upravo (ki opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti[8]), ki lahko za vodenje postopka sklene pogodbo s CSD.

Nadomestne oblike bivanja in oskrbe izven mreže javne službe (npr. stanovanjske skupine za osebe s težavami v duševnem zdravju) so socialnovarstveni programi, namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva ter v določenih primerih tudi vzdrževanju sprejemljivega socialnega stanja posameznikov. Izvajajo jih pretežno nevladne organizacije, tudi javni socialnovarstveni zavodi in predstavljajo pomembno dopolnitev ali alternativo socialnovarstvenim storitvam.
Stanovanjske skupine so manjše bivalne enote za tiste ljudi s težavami v duševnem zdravju, ki potrebujejo občasno ali stalno podporo pri bivanju in organiziranju vsakdana. Stanovanjska skupina omogoča ljudem s težavami prijazno, strukturirano obliko bivanja, stanovalcem nudijo psihosocialno pomoč in navajanje na čim bolj samostojno življenje ter upoštevajo individualne potrebe in želje vsakega posameznika glede na njihovo zdravstveno in psihosocialno stanje.
Ker potrebe na področju socialnega varstva presegajo kapacitete v okviru zagotovljenih programov v javni mreži, ocenjujemo, da je podpora vključenosti ranljivih skupin prebivalstva v bivanje in oskrbo izven mreže javne službe (npr. oseb s težavami v duševnem zdravju), ključnega pomena in predstavlja izvirno nalogo lokalne skupnosti za zadovoljenje potreb svojih prebivalcev[9]. V okviru teh programov je namreč prav tako zagotovljena strokovna obravnava ter hkrati tudi laična pomoč in podpora za vsakodnevno življenje v smeri večje participacije, možnosti izbire, boljše kvalitete življenja, širjenja socialne mreže, normalizacije in integracije, ustreznost teh programov pa se vsako leto tudi ugotavlja v postopkih sofinanciranja programov preko Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in kjer pozitivna mnenja izdaja tudi Socialna zbornica Slovenije.

Cilj predlaganega sklepa je, na podlagi področne zakonodaje, zagotoviti formalno pravne pogoje za plačila oz. doplačila institucionalnega varstva – nadomestnih oblik bivanja in oskrbi izven mreže javne službe za upravičence, ki imajo stalno prebivališče v občini Jesenice.
Na podlagi navedenega predlagamo, da Občinski svet občine Jesenice, kot pristojni organ, sprejme odločitev, da občina zagotavlja možnost uveljavljanja oprostitve oskrbnih stroškov upravičencem do institucionalnega varstva, ki jim je zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne

[6] Vse oblike pomoči v zavodih, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, s katerimi se upravičencem nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo
[7] 29. člen ZLS
[8] 49. člen Zakona o lokalni samoupravi (ZLS) (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE)
[9] 21. člen ZLS

službe, po merilih Uredbe[10]. Hkrati se sprejme tudi odločitev, da v skladu z 2. odstavkom 7. člena Uredbe Občina Jesenice za vodenje postopkov sklene pogodbo s pristojnim CSD.

Finančne posledice so vključene v predlog proračuna za leto 2021, in sicer na proračunski postavki 6220 Zavodsko varstvo, konto 411909 Regresiranje oskrbe v domovih (ocenjeno je, da za Občino Jesenice na letni ravni predstavlja strošek iz tega naslova v skupni višini 18.000 €).

3. PREDLOG SKLEPA

V skladu s 84. členom Poslovnika o delu občinskega sveta občine Jesenice (Ur. list RS, št. 2/16) predlagam Občinskemu svetu Občine Jesenice, da na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1 in 30/18), 14. člena Statuta Občine Jesenice (Ur. list RS, št. 101/2015) ter 119. člena Poslovnika o delu Občinskega sveta občine Jesenice (Uradni list RS, št. 2/2016) sprejme naslednji

SKLEP:
Sprejme se Sklep o plačilu oziroma doplačilu institucionalnega varstva – nadomestnih oblik bivanja in oskrbe izven mreže javne službe.

Pripravili:
Petra Dečman
Aleksandra Potočnik

Blaž Račič
ŽUPAN

Številka: 007-18/2020-1
Datum: 19. 11. 2020

Priloga:

- Sklep o plačilu oziroma doplačilu institucionalnega varstva – nadomestnih oblik bivanja in oskrbe izven mreže javne službe – predlog.

[10] Notranja revizija na področju institucionalnega varstva odraslih in občanov z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, Končno poročilo, Svetovanje in notranja revizija, Danijela Pavlič s.p., Številka revizije: NR-1-2020-DP z dne 3. 11. 2020, priporočilo št. 1

PREDLOG

Na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 99. in 100. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 –ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19), 4., 5. in 7. člena Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUTPG, 62/10 – ZUPJS, 99/13 – ZUPJS-C in 42/15) ter 14. člena Statuta Občine Jesenice (Uradni list RS, št. 101/2015) je Občinski svet občine Jesenice na _____ redni seji dne _____ sprejel

SKLEP
o plačilu oziroma doplačilu institucionalnega varstva – nadomestnih oblik bivanja in oskrbe izven mreže javne službe

1. člen

Občina Jesenice zagotavlja plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov upravičencem do institucionalnega varstva, ki jim je zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne službe, na podlagi določil predpisov, ki določajo merila za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev.

2. člen

Občina Jesenice sklene s pristojnim centrom za socialno delo pogodbo o vodenju postopkov o oprostitvi oz. doplačilu oskrbnih stroškov upravičencev, ki jim bo zagotovljena nadomestna oblika bivanja in oskrbe izven mreže javne službe, v skladu s predpisi, ki določajo merila za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev

3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-18/2020-2
Datum:

Blaž Račič
ŽUPAN OBČINE JESENICE